Η ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ

Ο ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΗΣ ΤΑΛΛΕΎΡΑΝΔΟΣ

Ὁ πιὸ διαβολεμένος διπλωμάτης τοῦ κόσμου. Πουλημένος, βαγκπόντης, ἀσυνείδητος, φιλοχρήματος, κλέφτης!... Τὸ ταξεῖδι του στὸ Λονδῖνο. Στὴν Ἀμερική. Αἱ ἐπιχειρήσεις του. Ἡ ἐπιστροφή του στὸ Παρίσι. Ἡ ἐνέργειές του νὰ γίνῃ ὑπουργός. Ἡ κ. Ντὲ Στάελ καὶ ὁ Μπαρράς. Οἱ ἀγῶνες τῆς Στάελ ὑπὲρ τοῦ φίλου της. Μιὰ τρομερὴ διαβολογυναῖκα. Ἡ κωμωδία τῆς αὐτοκτονίας τοῦ Ταλλεὺράνδου. Ὁ διορισμός του. «Πρέπει νὰ κάνω περιουσία!...» Ὅπου ἀρχίζουν οἱ κλεψιές!

Β'.

ΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ σήμερα τὴν τόσο ἐνδιαφέρουσα βιογραφία τοῦ μεγάλου διπλωμάτου τοῦ 18ου αἰῶνος Ταλλεὺράνδου:

Ὁ Ταλλεὺράνδος ἐπῆγε ἐντωμεταξὺ μὲ κάποια σοβαρὴ διπλωματικὴ ἀποστολὴ στὴν Ἀγγλία. Ἐπῆγε γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν οὐδετερότητα τῆς Ἀγγλίας ἐν περιπτώσει πολέμου τῆς Ἠπειρωτικῆς Εὐρώπης κατὰ τῆς Γαλλίας. Παρ' ὅλη ὅμως τὴν διπλωματικότητά του, δὲν κατάφερε τίποτε καὶ λίγο ἔλειψε νὰ μπῇ στὴ φυλακὴ γιὰ χρέη. Ἔσωσε ὅμως τὸ κεφάλι του, ἀπομακρυνθεὶς ἀπ' τὸ Παρίσι, στὸ ὁποῖον, στὸ μεταξὺ αὐτό, ἔδινε ν' ἔπαιρνε ἡ λαιμητόμος. Στὴν Ἀγγλία δὲν ἔμεινε πολὺν καιρὸ ὁ Ταλλεὺράνδος. Οἱ Ἄγγλοι μυρίστηκαν τὴ διαβολιά του καὶ τὸν ἀπήλασαν στὸ τέλος. Μὰ ὁ διαβολεμένος διπλωμάτης, χωρὶς νὰ χάσῃ οὔτε στιγμὴ τὸ θάρρος του, τράβηξε κατ' εὐθεῖαν γιὰ τὴν Ἀμερική...

Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1794 — πέμπτο χρόνο τῆς Ἐπαναστάσεως— τὸν βρίσκουμε στὴν Φιλαδέλφεια, πρωτεύουσα τότε τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Εὑρισκόμενος στὴν Ἀμερική, θέλησε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Βάσιγκτον, πρόεδρο τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Μὰ ὁ ἐκεῖ πρέσβυς τῆς Γαλλίας ἀνησύχησε τρομερὰ ἀπὸ τὴν παρουσία στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τοῦ τέως ἐπισκόπου, ἐνήργησε ἐναντίον του καὶ κατώρθωσε νὰ ἐμποδίσῃ τὴ συνάντησι αὐτή.

Κατόπιν τῆς νέας του αὐτῆς ἀποτυχίας, ὁ Ταλλεὺράνδος τὸ ἔριξε στὸν τυχοδιωκτισμό. Ἔπαιξε χαρτιά, κυρίως ὅμως προσπαθοῦσε νὰ κάνῃ ἐπιχειρήσεις. Διαβολεμένος καθώς ἦταν μυρίστηκε—εὑρισκόμενος ἀκόμη στὴν Ἀμερική—ὅτι τὰ οἰκόπεδα εἶχαν τάσιν ὑψωμοῦ στὸ Παρίσι. Ἀγόρασε λοιπὸν μερικὰ καὶ συνεβούλευσε καὶ τοὺς φίλους του—μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν περίφημη Μαντὰμ ντὲ Στάελ—νὰ κάμουν τὸ ἴδιο.

Μολαταῦτα ἡ Ἡνωμένες Πολιτεῖες δὲν τοῦ ἄρεσαν καθόλου. Τὸν σκότωνε ἡ ἀνία. Γιὰ νὰ διασκεδάσῃ, ἔκανε ὅλες τὶς δυνατὲς τρέλλες. Ἐσύχναζε στὰ ἀριστοκρατικώτερα κέντρα, σέρνοντας στὸ μπράτσο του μιά... μαύρη, τὴν ὁποίαν ἐσύστηνε σὲ ὅλους ὡς φίλη του!...

***

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1794 ξαναγύρισε στὸ Παρίσι. Σκέφθηκε ὅτι ἦταν καιρὸς πειὰ νὰ δράσῃ σοβαρὰ καὶ ρίχτηκε μὲ ὅλες του τὶς δυνάμεις στὸ κυνῆγι τῶν μεγάλων θέσεων καὶ τοῦ πλούτου.

Τὸ Διευθυντήριο μόλις εἶχε σχηματισθῆ. Καὶ ἀκριβῶς ἡ θέσις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ἦταν ἄδεια. Ὁ Ταλλεὺράνδος ἄρχισε ἀμέσως νὰ ἐνεργῇ μὲ κάθε τρόπο καὶ κάθε μέσο γιὰ ν' ἁρπάξῃ τὸ ὑπουργεῖο αὐτό.

Ὁ ἴδιος εἶχε πῆ κάποτε: «Διὰ τῆς γυναικὸς καὶ διὰ τὴν γυναίκα τὰ πάντα!»

Τοῦ ἐδίδετο λοιπὸν τώρα ἡ εὐκαιρία νὰ πεισθῆ ἂν ἦταν σωστὴ ἡ γνώμη του αὐτή.

Μὲ τὴν Μαντὰμ ντὲ Στάελ ἦταν στενώτατα συνδεδεμένος. Τὴν εἶχε ὑποχρεώσει. Σκέφθηκε λοιπὸν νὰ τὴν μεταχειρισθῆ γιὰ τὰ φιλόδοξα σχέδιά του. Ἡ περίφημη αὐτὴ συγγραφεὺς καὶ κόρη τοῦ πρώην ὑπουργοῦ Νέκερ, ἦταν ἀρκετὰ ἰσχυρή, χάρις στὶς σχέσεις της. Ἡ Στάελ δέχθηκε νὰ τὸν βοηθήσῃ. Καὶ πράγματι ἔτρεξε αὐτὴ στὸ ἰσχυρότερο μέλος τοῦ Διευθυντηρίου, τὸν Μπαρράς, καὶ τοῦ ἐξήγησε ὅτι ὁ Ταλλεὺράνδος «κατείχετο ἀπὸ τὸν πόθο νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Δημοκρατία καὶ νὰ δείξῃ τὴν ἀγάπη του γιὰ τὴν ἐλευθερία». Ὁ Μπαρρὰς ὅμως δὲν ἐπείθετο. Τότε ἡ κυρία ντὲ Στάελ πρότεινε στὸν Μπαρρὰ νὰ τοῦ παρουσιάσῃ τὸν ἴδιο τὸν Ταλλεὺράνδο.

Ὁ Ταλλεὺράνδος
(Σκίτσο τῆς ἐποχῆς)

Στηριζόμενος στὸ μπαστοῦνι του, ὁ χωλὸς Ταλλεὺράνδος, ὁδηγεῖται ἀμέσως τὴν ἑπομένη μπροστὰ στὸν Μπαρράς. Ἡ Στάελ τότε ξεσπᾶ στοὺς πιὸ ἐνθουσιώδεις ὕμνους ὑπὲρ τοῦ φίλου της. Μὰ ὁ Μπαρρὰς τὴν ἀκούει μὲ ὕφος δύσπιστο. Ὁ Ταλλεὺράνδος κάνει ὁλόενα βαθύτατες ὑποκλίσεις, ψιθυρίζοντας σὲ κάθε μιὰ ἀπὸ αὐτές:

— Δοῦλο σας, ἐξοχώτατε, δοῦλος σας ἐξοχώτατε!...

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ κ. Στάελ κουβαλήθηκε ξανὰ στὸν Μπαρρὰς κ' ἄρχισε νὰ τοῦ ἀπαριθμῇ τὰ προσόντα τοῦ Ταλλεὺράνδου. Μιλοῦσε μὲ φωνὴ λαχανιασμένη καὶ ἐξώκιζε τὸν Μπαρρὰς νὰ διορίσῃ τὸν φίλο της ὑπουργό.

— Ὁ Ταλλεὺράνδος, τοῦλεγε, εἶνε κατενθουσιασμένος μαζύ σας καὶ σᾶς θεωρεῖ κάτι παραπάνω ἀπὸ ἄνθρωπο.

Βλέποντας ὅμως ὅτι ὁ Μπαρρὰς ἔμενε ἐντελῶς ἀσυγκίνητος, ἄλλαξε ἀπότομα τόνο καὶ τοῦ ψιθύρισε:

— Μεταξύ μας, Μπαρρᾶ, ὁ Ταλλεὺράνδος ἔχει ὅλα τὰ ἐλαττώματα τοῦ παληοῦ καὶ τοῦ νέου καθεστῶτος καὶ πάντα κρατεῖ μιὰ πισινὴ γιὰ κάθε Κόμμα. Εἶνε ἀδύνατο νὰ συναντήσετε ἄνθρωπο πιὸ ἐπιδέξιο γιὰ τὶς δουλειές σας.

Εἴτε γιατὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ πείθεται, εἴτε γιατὶ εἶχε βαρεθῆ τὴν φλυαρία τῆς Στάελ, ὁ Μπαρρὰς τῆς ὑπεσχέθη τέλος ὅτι θὰ συμβουλευότανε τοὺς συναδέλφους του γιὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Ταλλεὺράνδου.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ Στάελ βρισκόταν πάλιν μπροστά του. Ὁ Μπαρρὰς νευριασμένος πειά, θέλοντας νὰ τὴν ξεφορτωθῆ, τῆς εἶπε ἀμέσως ὅτι κανένα μέλος τοῦ Διευθυντηρίου δὲν ἐκτιμοῦσε τὸν Ταλλεὺράνδο.

— Τόσο τὸ καλύτερο, τόσο τὸ καλύτερο γιὰ σᾶς, Μπαρρᾶ! ἔσπευσε ν' ἀπαντήσῃ ἡ διαβολογυναῖκα. Ἀκριβῶς ἐπειδὴ ὁ Ταλλεὺράνδος δὲν θὰ τἄχῃ καλὰ μὲ τοὺς συναδέλφους σας, θὰ τἄχῃ θαυμάσια μὲ σᾶς!

Στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Ταλλεὺράνδος εἶχε κινητοποιήσει ὅλες του τὶς σχέσεις γιὰ νὰ γίνῃ ὑπουργός. Ἔβαζε καὶ μιλοῦσαν στὰ μέλη τοῦ Διευθυντηρίου, παντοῦ δὲ διέδιδε καταλλήλως ὅτι ἐλάτρευε τὸν Μπαρράς.

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες ἡ κ. Στάελ πῆγε πάλιν στὸν Μπαρράς. Τὴ φορὰ αὐτὴ ἔπαιξε τὸ μεγάλο παιχνίδι. Λαχανιασμένη, μὲ τὰ ροῦχα ἀνωκάτω, παρέσυρε τὸν Μπαρράς σ' ἕνα καναπέ, κ' ἐκεῖ σφίγγοντάς του τὰ χέρια, μὲ φωνὴ διακοπτομένη ἀπὸ λυγμούς, ἄρχισε νὰ λέῃ:

— Ἄ! Μπαρράς, Μπαρράς, εἴμαστε χαμένοι, ὅλως διόλου χαμένοι! Ξέρεις τί μοῦ εἶπε τώρα ὁ Ταλλεὺράνδος; Ὅτι θὰ πάῃ νὰ πέσῃ στὸν Σηκουάνα ἂν δὲν τὸν κάνετε ὑπουργό. Ἀπ' ὅλη του τὴν περιουσία δὲν τοῦμειναν παρὰ δέκα μόνον λουδοβίκια!

Ὅλ' αὐτὰ ἦσαν ψέμματα, φυσικά. Ὁ Ταλλεὺράνδος στὸ διάστημα αὐτὸ περίμενε ἥσυχος κάτω στὸ ἁμάξι τῆς Στάελ, μὲ τὰ λεπτά του χείλη σφιγμένα, μόλις κρατῶντας τὰ γέλια γιὰ τὴν κωμωδία ποὺ παιζότανε.

Ἡ Στάελ ἐντωμεταξὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ τριβιλίζῃ τὸ μυαλὸ τοῦ Μπαρράς μὲ τὴ λίμα της:

— Καὶ ἂν πέσῃ στὸν Σηκουάνα, ἀγαπητέ μου Μπαρράς, θὰ πεύάνω κ' ἐγώ, γιατὶ δὲν θὰ μπορέσω ν' ἀνθέξω ἔπειτα ἀπὸ ἕνα τέτοιο δυστύχημα.

Ὕστερα, βλέποντας ὅτι ὁ Μπαρρὰς εἶχε ἀρχίσει νὰ συγκινεῖται, ἀνάσανε λίγο καὶ ἐξακολούθησε, μὲ τὴν πιὸ θωπευτικὴ της φωνή:

— Ἂν πέθαινε ἐξ αἰτίας μας ὁ Ταλλεὺράνδος, πές μου, θὰ μπορούσαμε νὰ παρηγορηθοῦμε ποτέ;

Τότε ὁ Μπαρράς, ἀποφασίζοντας νὰ κάνῃ ἐπὶ τέλους τὸν ἱππότη, ἀπάντησε:

— Πέστε στὸν φίλο σας νὰ μὴν πνιγῆ. Ἂν πνιγῆ, δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ τοῦ φανοῦμε πειὰ

σὲ τίποτε χρήσιμοι. Γιατὶ θέλουμε νὰ χρησιμοποιήσουμε τὰ χαρίσματά του γιὰ τὸ καλὸ τῆς Δημοκρατίας καὶ τὴν καλή του θέλησι γιὰ τὸ δικό μας καλό.

Τὸ παιχνίδι ἦταν σχεδὸν κερδισμένο. Ὡστόσο ἡ ἀκούραστη κυρία ντὲ Στάελ ἐπισκέφθηκε τρεῖς ἀκόμη φορὲς τὸν Μπαρράς, ὥς ποὺ πῆρε τὴν ὁριστική του ὑπόσχεσι γιὰ τὸν διορισμὸ τοῦ Ταλλεϋράνδου.

... ...

Καὶ τώρα ἂς πᾶμε νὰ ξανασυναντήσουμε τὸν Ταλλεϋράνδο στὸ θέατρο, ὅπου τὸν ἀφήσαμε, στὴν ἀρχὴ τῆς βιογραφικῆς αὐτῆς σημειώσεως, νὰ περιμένη μὲ πυρετώδη ἀνυπομονησία τὴν εἴδησι τοῦ διορισμοῦ του.

***

Ἡ ὥρα περνοῦσε...

Ὁ Ταλλεϋράνδος ὅλο καὶ κύτταζε τὸ ρολόϊ του. Ἔξαφνα ἡ πόρτα τοῦ θεωρείου μισάνοιξε καὶ φάνηκε ὁ Μπενζαμὲν Κωνστάν, ἄλλος διάσημος γλεντζές, συγγραφεὺς καὶ διπλωμάτης, στενὸς φίλος τοῦ Ταλλεϋράνδου καὶ τῆς Μαντὰμ ντὲ Στάελ. Ὁ Ταλλεϋράνδος μόλις τὸν εἶδε, πετάχτηκε ἐπάνω, βγῆκε εὐθὺς σέρνοντας τὸ χωλὸ πόδι του ἔξω καὶ ἐκεῖ ὁ Κωνστὰν ἀγκαλιάζοντάς τον τοῦ εἶπε:

— Πολίτα Ταλλεϋράνδε, τὰ συγχαρητήριά μου. Εἶσαι ὑπουργός!

Λιγάκι χλωμὸς ἀπ' τὴν συγκίνησι, ὁ Ταλλεϋράνδος στηρίζεται στὸ μπαστοῦνι του γιὰ νὰ μὴν πέση. Ὅλη του ἡ περασμένη περιπετειώδης ζωὴ τοῦ φαίνεται πειὰ σὰν ἕνα κακὸ ὄνειρο. Τέλος θὰ γνωρίση τὴ δόξα, τὶς τιμές, τὴν δύναμι καὶ κυρίως θ' ἀποχτήση μεγάλη περιουσία!

— Πᾶμε εὐθὺς νὰ εὐχαριστήσουμε τὸν Μπαρράς, φωνάζει, καὶ μπαίνει σ' ἕνα ἀμάξι, παίρνοντας τὸν φίλο του Καστελλάν, ποὺ εἶναι μαζύ του στὸ θέατρο καὶ τὸν Μπενζαμὲν Κωνστάν.

Ἀπ' τὴ χαρά του ἔσφιγγε μὲ τὰ δυό του χέρια τὰ γόνατά τους, καὶ ἐνῶ τὸ ἁμάξι κυλοῦσε θορυβώδως πάνω στὸ λιθόστρωτο, ὁ Ταλλεϋράνδος τοὺς ἔλεγε μὲ ὑπόκωφη φωνή:

— Τὴν ἔχουμε τὴν θέσι. Πρέπει τώρα νὰ κάνουμε μιὰ τεράστια περιουσία, μιὰ τεράστια περιουσία, μιὰ τεράστια περιουσία!

Ὅταν ἔφθασαν στὸ μέγαρο τοῦ Διευθυντηρίου, ἀνέβηκε τρέχοντας (γιατὶ ἔτρεχε, μολονότι κουτσός), τὴ σκάλα, ὥρμησε στὸν Μπαρρὰς καὶ τὸν φίλησε.

Ἔξαφνα ὅμως σκέφθηκε ὅτι ἦταν ἔνδεκα ἡ ὥρα καὶ ὅτι ὁ Μπαρρὰς συνήθιζε νὰ κοιμᾶται νωρίς. Τὸν ἐξώκισε λοιπὸν νὰ μὴ λάβη ὑπ' ὄψιν του τὴν παρουσία τους, νὰ γδυθῆ μπροστά τους, ἐνῶ αὐτός, στὸ διάστημα ποὺ θὰ γδυνόταν, θὰ ἔφτειανε τὸ κρεββάτι του!...

Ὕστερα, μεθυσμένος ἀπ' τὴ χαρά, κατέβηκε ἐλαφρὸς-ἐλαφρὸς τὴ σκάλα... Ἔσφιξε θερμὰ τὰ χέρια τῶν ὑπηρετῶν ποὺ στεκόντουσαν στὴ γραμμὴ καὶ τέλος ἔπεσε ἐπάνω στὸν κατάπληκτο θυρωρὸ καὶ τὸν φίλησε!...

***

Τὴν τεράστια περιουσία ποὺ ποθοῦσε ὅσο τίποτε ἄλλοτε στὴ ζωή του ὁ Ταλλεϋράνδος, τὴν ἔκανε πολὺ γρήγορα. Τὴν ἔκανε μὲ ὅλα τὰ μέσα, πουλῶντας τὸν ἑαυτό του ὁλόκληρο καὶ τὴν πατρίδα του ἀκόμα ὅταν δὲν ἐπαρκοῦσε ὁ ἑαυτός του!

Ὁ μισθός του, ἂν καὶ μεγάλος, 100,000 περίπου φράγκα χρυσᾶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἦταν ὡστόσο μηδαμινὸς γιὰ τὸν Ταλλεϋράνδο. Τὴν περιουσία του τὴν ἔκανε ἐκμεταλλευόμενος τὸ ἀξίωμά του, ὅπως τόσοι καὶ τόσοι ὑπουργοὶ ὅλων τῶν τότων καὶ ὅλων τῶν ἐποχῶν.

Ὡς Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἔπαιζε στὰ σίγουρα τὰ ἐθνικὰ χρεώγραφα. Τὴν ὑπογραφήν του, στὶς συνθῆκες ποὺ ἔκαμνε, τὴν πληρωνόταν μὲ καντάρια χρυσοῦ.

Τὸν Γεννάρη τοῦ 1798, ὁ πρέσβυς τῆς Πρωσσίας στὴν Γαλλία, ἔγραφε στὸν ἡγεμόνα του:

«*Ὁ Ταλλεϋράνδος ἀγαπᾶ τὸ χρῆμα καὶ κηρύσσει φανερὰ ὅτι ὅταν πάψη νὰ εἶνε ὑπουργὸς δὲν θέλει νὰ βρεθῆ στὴν ἀνάγκη νὰ ζητῆ ἐλεημοσύνη ἀπ' τὴν Δημοκρατία. Ἂν λοιπὸν ἐπιθυμεῖ ἡ Μεγαλειότης σας νὰ ἐπιτύχουμε ἐδῶ στὶς ὑποθέσεις μας, μὲ τὴν μεσολάβησι τοῦ Ταλλεϋράνδου, ἂς γνωρίζη ὅτι πρέπει νὰ τοῦ προσφέρουμε ὡς ἀμοιβή, κάποιο ποσόν, ποὺ δὲν μπορῶ μὲν νὰ τὸ ὁρίσω ἀπὸ τώρα, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν πρέπει νὰ εἶνε λιγώτερο τῶν 300 χιλ. φράγκων*»!

Στὸ Παρίσι ὅλος ὁ κόσμος ἔλεγε φανερὰ ὅτι ὁ Ταλλεϋράνδος ὀχτὼ μέρες μετὰ τὸν διορισμό του εἶχε ἤδη τσεπώσει πεντακόσιες χιλιάδες φράγκα!...

Ἀλλὰ μὲ τί τρόπο; Θὰ τὸ ἰδοῦμε κι' αὐτὸ στὸ προσεχὲς φύλλο, ὅπου θὰ συνεχίσουμε τὴν βιογραφία τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, ποὺ νομίζει κανεὶς ὅτι ἔζησε στὴν ἐποχή μας καὶ ὄχι ἐδῶ καὶ 150 χρόνια.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Πρέπει νὰ ἐμπιστευώμεθα τὸ μυστικό μας μόνο σὲ κεῖνον ποὺ δὲν ζήτησε νὰ τὸ μαντέψη.

— Στὴ φιλία ὅλα εἶνε κοινά... γιὰ τὸν ἕνα ἀπ' τοὺς φίλους!

— Οἱ ζητιάνοι κρύβουν τοὺς φτωχούς.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΔ

Οἱ ἀναγνῶσται μας γνωρίζουν βέβαια πολὺ καλὰ τὸν Ὀσκὰρ Οὐάϊλδ, τὸν περίφημο συγγραφέα τῆς «Σαλώμης», τοῦ «Πορφαίρου τοῦ Ντόριαν Γκρεϊ» καὶ τῆς «Φλωρεντινῆς Τραγωδίας». Τελευταῖα ἐξεδόθη σὲ Γαλλία ἕνα καινούργιο βιβλίο, ποὺ περιέχει μερικὲς χαρακτηριστικὲς ἀναμνήσεις καὶ ἀνέκδοτα ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Ἄγγλου ποιητοῦ. Μεταφέρομεν ἐδῶ τὰ ὡραιότερα.

Ὁ Οὐάϊλδ καὶ ἡ Ἀγγλία

Εἶνε γνωστὸ ὅτι οἱ Πουριτανοὶ τῆς Ἀγγλίας δὲν μπόρεσαν νὰ χωνέψουν ποτὲ τὴν τεχνοτροπία καὶ τὶς ὑποθέσεις τῶν ἔργων τοῦ Οὐάϊλδ, τὶς ὁποῖες ἐχαρακτήριζαν ὡς ἀνήθικες. Ἰδιαιτέρως τὸ δράμα του, ποὺ φέρει τὸν τίτλο τῆς «Σαλώμης», τοὺς ἔκανε ἔξω φρενῶν. Ἐπηρέασαν δὲ τόσο πολὺ καὶ τοὺς κυβερνητικοὺς κύκλους μὲ τὸ θόρυβο ποὺ ἐδημούργησαν σχετικῶς, ὥστε ἡ Ἀγγλικὲς ἀρχὲς ἀπαγόρευσαν τὴν παράστασι τοῦ ἔργου, μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι «προσέβαλε τὴν δημοσίαν αἰδώ».

Ὁ Ὀσκὰρ Οὐάϊλδ ἐπικράθηκε παραπολὺ μ' αὐτὴν τὴν ἀπαγόρευσι. Καὶ τὸν ἄκουσαν νὰ λέγη, κατακόκκινος ἀπὸ ὀργὴ καὶ ἀπὸ ἀγανάκτησι, σὲ ἕνα κύκλο καλλιτεχνῶν καὶ φιλοτέχνων:

— Θὰ φύγω! Θὰ φύγω! Μοῦ εἶνε ἐντελῶς ἀδύνατο νὰ ζήσω σὲ μιὰ τέτοια χώρα!...

Ὁ Οὐάϊλδ ἦταν πράγματι ἀποφασισμένος νὰ ἐκτελέση αὐτὸ ποὺ ἔλεγε, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐξετέλεσε. Ἐπενέβησαν μερικοὶ φίλοι του, τὸν καθησύχασαν καὶ ἔτσι ὁ περίφημος συγγραφεὺς ἔμεινε στὴν Ἀγγλία.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες οἱ φίλοι του—καὶ εἶχε πολλοὺς ἰσχυροὺς φίλους, οἱ ὁποῖοι ἐκτιμοῦσαν τὸ τάλαντό του—ἐπέτυχαν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι νὰ ἐπιτρέψη τὴν παράστασι ἑνὸς ἄλλου ἔργου τοῦ Οὐάϊλδ, ἀντὶ τῆς «Σαλώμης» ποὺ εἶχε ἀπαγορευσει. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, στὸ θέατρο ὅπου ἐπρόκειτο νὰ δοθῆ ἡ παράστασις, συγκεντρώθηκε ἄπειρο πλῆθος θαυμαστῶν τοῦ ποιητοῦ. Ἀνάμεσα δὲ σὲ ὅλους ἦταν καὶ ὁ ἴδιος ὁ πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας, ὁ διάδοχος τοῦ Βρεττανικοῦ Θρόνου, ὁ ὁποῖος ἐφημίζετο γιὰ τὶς φιλελεύθερες ἀντιλήψεις του.

Ὀσκὰρ Οὐάϊλδ

Σὲ ἕνα διάλειμμα τῆς παραστάσεως ὁ πρίγκηψ ἐπλησίασε τὸν Οὐάϊλδ, τὸν συνεχάρη, ἔπερασε τὸ μπράτσο του στὸ δικό του καὶ ἄρχισε νὰ βηματίζη μαζύ του στὸ φουαγιὲ τοῦ θεάτρου. Τὸ πρόσωπο τοῦ Οὐάϊλδ ἔλαμπε ἀπὸ χαρά. Ὅταν ἔπειτα ἡ αὐλαία σηκώθηκε καὶ πάλι καὶ ὁ πρίγκηψ τὸν ἄφησε γιὰ νὰ πάη στὸ θεωρεῖο του, κάποιος ἐρώτησε τὸν Οὐάϊλδ:

— Λοιπόν, ἐξακολουθεῖ νὰ σᾶς φαίνεται τόσο ἐλεεινὴ ἡ φτωχή μας Ἀγγλία ὅσο καὶ πρῶτα; Ἐπιμένετε νὰ φύγετε;

— Ὤ! ὄχι, ἀπάντησε γελῶντας ὁ Οὐάϊλδ. Βρίσκω ἀντιθέτως ὅτι ἡ Ἀγγλία εἶνε ἡ καλύτερη χώρα τοῦ κόσμου, ἀφοῦ ἐδῶ οἱ πρίγκηπες εἶνε φίλοι τῶν ποιητῶν!

Ἡ μαντική του ἱκανότης

Πολλοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ Οὐάϊλδ ποὺ ἐλάτρευε τὴν ὀνειρευμένη ὡμορφιά, εἶχε σπάνια μαντικὴ ἰδιότητα. Σχετικῶς μ' αὐτὴν ἔγράφη τελευταῖα τὸ παρακάτω ἀνέκδοτο:

Μιὰ μέρα, ὁ Οὐάϊλδ συνάντησε κάποιον Οὐίλλιαμ Στήντ, τὸν ὁποῖον τότε μόλις τοῦ εἶχαν συστήσει γιὰ πρώτη φορά. Ὁ Στὴντ αὐτὸς ἦταν εὐχάριστος ἄνθρωπος στὴ συναναστροφή του καὶ ὁ Οὐάϊλδ ἄρχισε νὰ συνομιλῆ μαζύ του σ' ἐγκάρδιο τόνο. Ὅταν ὅμως ἡ συνομιλία τους ἐπροχώρησε ἀρκετά, ὁ Οὐάϊλδ ἔγινε ἐξαφνα πολὺ κατηφής, καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἐσηκώθηκε καὶ ἔφυγε. Ὁ Στὴντ παραξενεύτηκε πολὺ γι' αὐτὸ καὶ παρατηρήθηκε σὲ ἕνα φίλο τοῦ ποιητοῦ, ὁ ὁποῖος καὶ τοὺς εἶχε γνωρίσει τὸν ἕνα στὸν ἄλλον.

— Ἀγαπητέ μου, ἀπάντησε τότε ὁ Οὐάϊλδ στὸν κοινὸ φίλο, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔκαμε λόγο γιὰ τὸ παράπονο τοῦ Στήντ, τὸν λυποῦμαι αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο. Μέσα στὰ μάτια του ἐδιάβασα ὅτι θὰ βρῆ ἕνα πολὺ τραγικὸ τέλος, ἴσως μάλιστα νὰ πνιγῆ καὶ στὴ θάλασσα...

Καὶ πράγματι, ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρό, ὁ Στὴντ αὐτὸς ἐταξείδευε μὲ τὸν «Τιτανικό». Καὶ εἶνε γνωστὸ τὸ τραγικὸ ναυάγιο τοῦ τεραστίου ἐκείνου ὑπερωκεανείου. Ἡ προφητεία τοῦ Οὐάϊλδ ἐπαλήθευσε.

Ο ΑΕΡΟΛΙΘΟΣ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ

Τὸν τελευταῖο καιρὸ συνέβη ἕνα πολὺ περίεργο δυστύχημα σὲ μιὰ Γαλλικὴ ἐπαρχία. Ἕνας πλούσιος γαιοκτήμων, ὀνόματι Ἰούλιος Ρώμπ, καθὼς ἔβγαινε ἕνα πρωὶ ἀπ' τὸ σπίτι του, χτυπήθηκε ξαφνικὰ ἀπὸ ἕναν ἀερόλιθο. Ὁ ἀερόλιθος αὐτός, πρὶν πέση ἐπάνω του, χτύτησε καὶ σύντριψε ἕνα μεγάλο κλωνάρι δέντρου. Ἔπειτα, ἀφοῦ χτύπησε τὸν δυστυχισμένο Ρώμπ, τρύπησε πέρα καὶ πέρα τὸ σῶμα του καὶ χώθηκε στὴ γῆ!...